

VU MF neformaliųjų studijų (įvadinių) kursų
"Psichodinaminė grupių psichoterapija" ir „Grupinė analizė“
STUDIJŲ REGLAMENTAS

Patvirtintas VU MF TARYBOS POSĖDYJE Nr. 2 (580)

2012-09-25 Nr. 2 (580), Vilnius

Įvadinius kursus "Psichodinaminė grupių psichoterapija" ir „Grupinė analizė“ vykdo Vilniaus Universitetas.

1. PROGRAMOS TIKSLAS - teoriškai ir praktiškai parengti gydytojus, psichologus, socialinio darbo magistrus ir slaugytojus magistrus savarankiškai dirbti su psichodinaminėmis grupėmis asmens sveikatos priežiūroje.

PRIĖMIMO SĄLYGOS: kvalifikacijos kėlimo neformaliame (įvadiniame) mokymo kurse „Psichodinaminė grupių psichoterapija“ pirmus metus gali studijuoti gydytojai, psichologai, socialiniai darbuotojai, slaugytojai(-os) su aukštauoju išsilavinimu, kiti specialistai su aukštauoju universitetiniu išsilavinimu. Studijas tęsti gali gydytojai, psichologijos magistrai, socialinio darbo magistrai, slaugytojai (-os) magistrai. Būtinai gebėjimas skaityti profesinę literatūrą anglų kalba. Kvalifikacijos kėlimo neformaliame (įvadiniame) mokymo kurse „Grupinė analizė“ gali studijuoti sėkmingai baigusieji „Psichodinaminės grupių psichoterapijos“ programą.

2. PRIĖMIMO PROCEDŪRA: klausytojai į kursą priimami po įvertinimo pokalbio, kurio metu yra vertinamos praktiniam darbui būtinos kandidato asmeninės savybės ir profesinė motyvacija.

3. ĮSIPAREIGOJIMAI: klausytojas įsipareigoja lankyti visus užsiėmimus. Jeigu klausytojas praleidžia daugiau kaip 20% bent vienos rūšies užsiėmimų per vienerius metus, laikoma, kad jis neatitinka to kurso reikalavimų ir turi kartoti mokslo metus. Kiti VU ir klausytojo įsipareigojimai apibrėžti Sutarties tekste.

4. KURSO STRUKTŪRA IR TRUKMĖ – "Psichodinaminė grupių psichoterapija" 4 metai (135 kreditų) ir „Grupinė analizė“ 2 metai (80 kreditų) pagal kurso tvarkaraštį.

5. MOKYMŲSI PROGRAMOJE SUDARO ŠIOS DALYS:

- Akademiniis darbas (paskaitos, seminarai, privalomos ir papildomos literatūros studijavimas);
- Praktinis darbas;
- Darbas profesinės priežiūros ir tarpusavio profesinės priežiūros grupėse;
- Asmeninė psichoterapinė patirtis grupėse ;

5.1. AKADEMINIS DARBAS. Teorinėse paskaitose, seminaruose ir diskusijų grupėse studijuojami pagrindiniai grupių psichoterapijos ir analitinės grupių psichoterapijos teoriniai principai ir praktinis pritaikymas. Klausytojai šiems teoriniams užsiėmimams savarankiškai ruošiasi pagal pateiktą programą.

5.2. PRAKTINIS DARBAS.

5.2.1. Nuo antrųjų mokslo metų klausytojas privalo psichodinamiškai įvertinti ir atrinkti kandidatus grupinei psichoterapijai, o nuo trečių mokymosi metų sudaryti ir vesti grupes, remdamasis psichodinaminiais principais. Savo praktinį darbą klausytojas privalo pristatyti ir aptarti programos profesinės priežiūros procese.

5.2.2. Reikalavimai klausytojų vedamoms psichoterapinėms grupėms:

5.2.2.1. Grupių dalyviai turi būti suaugę žmonės. Bendras pravestų grupių sesijų skaičius – ne mažiau 50 sesijų per 2 mokslo metus. Grupėse optimalu turėti 7-9 narius. Mažiausias grupės narių skaičius galintis būti ribotą grupės vedimo laiką (ne ilgiau kaip 3 mėn.) yra 4 žmonės.

5.2.2.2. Grupės gali būti įvairios: ilgalaikės atviros arba uždaros; trumpalaikės; gali vykti blokais.

5.2.2.3. Grupės gali vykti įvairiose institucijose: gydymo, mokymo, privačiose ir kt.

5.2.2.4. Grupes gali vesti vienas terapeutas arba du koterapeutai.

5.2.2.5. Mokydamasis „Grupinės analizės programoje, klausytojas turi vesti:

5.2.2.6. klinikinę, heterogenišką pagal lytį ir diagnozę grupę,

5.2.2.7. ilgalaikę grupę;

5.2.2.8. studentas turi dirbti su grupe vienas (be koterapeuta);

5.2.2.9. bendras grupės sesijų skaičius – ne mažiau 80 sesijų.

5.3. DARBAS PROFESINĖS PRIEŽIŪROS GRUPĖSE.

Profesinės priežiūros procese klausytojai supervizoriui pristato ir aptaria savo praktinį darbą su psichodinaminėmis grupėmis.

5.3.1. PROFESINĖS PRIEŽIŪROS GRUPĖS.

5.3.1.1. Pirmųjų mokymosi metų tikslas - įgyti darbo su psichodinaminėmis grupėmis pradmenis: pacientų atrankos bei grupės sudarymo pagrindus, t.y. numatyti grupės tikslus, taisykles, organizacinius rėmus. Dalyviai per pirmus mokymosi metus neprivalo praktiškai vesti grupių.

5.3.1.2. *Antrais ketvirtais mokslo metais* klausytojai privalo išmokti dirbti su grupėmis, taikydami klinikinius psichodinaminis principus. Dalyviai turi pradėti vesti grupes ne vėliau kaip nuo antro trečiųjų mokymosi metų bloko, dirbti su jomis visą mokymosi laikotarpį iki ketvirto kurso pabaigos.

5.3.1.3. Klausytojai privalo pastoviai pristatyti savo darbą profesinės priežiūros grupėse, pateikdami lankomumo ir proceso protokolus. Klausytojai ribotą laiką gali turėti individualias papildomas profesinės priežiūros konsultacijas iškilus netikėtoms, neaiškioms ar krizinėms situacijoms praktiniame klausytojo darbe su grupėmis. Individualias konsultacijas gali teikti programos Mokymo komiteto nurodytas programos mokytojas.

5.3.1.4. Grupinės analizės kvalifikacinis kursas (2 metai).

Supervizijų tikslas išmokyti savarankiškai dirbti grupiniu analitike(-u), taikant GA

teoriją ir metodus. Studentai privalo analitiškai dirbti su klinicine grupe nuo pirmo bloko per 2 mokymosi metus ir pastoviai ją pristatyti supervizijų ir intervizių grupėse, pateikiant lankomumo ir proceso protokolus.

5.3.2. DARBO PROFESINĖS PRIEŽIŪROS GRUPĖSE (PPG) VERTINIMAS.

Klausytojo pažangą vertina PPG vedantis programos mokytojas kiekvienų mokslo metų pabaigoje.

5.3.2.1. Pirmųjų mokslo metų pabaigoje įvertinamas klausytojų teorinis ir praktinis pasirėngimas vesti grupę. PPG mokytojas aptaria jų darbo įvertinimą mokytojų susirinkime, o galutinį sprendimą ir rekomendacijas priima MK. Rekomendacijos po pirmųjų mokslo metų gali būti tęsti arba netęsti studijas pagal psichodinaminės grupinės psichoterapijos programos likusiųjų mokymosi metų programą. PPG mokytojas atstovauja mokymo komiteto nuomonę ir rekomenduoja arba ne tęsti studijas pagal psichodinaminės grupinės psichoterapijos programos likusiųjų mokymosi metų programą.

5.3.2.2. PPG mokytojas prižiūri klausytojo mokymosi procesą ir jį vertina "Psichodinaminės grupių psichoterapijos" programos antrų, trečių ir ketvirtų metų pabaigoje. Vertinant atsižvelgiama į tai, kaip klausytojas įvykdo formalius grupės vedimo reikalavimus. Be to, vertinant kreipiamas dėmesys į kokybinius grupės vedimo reikalavimus: t.y. vertinami įgyti psichodinaminės ir asmenybinės diagnostikos įgūdžiai, mokėjimas parinkti pacientus psichodinaminei grupinei psichoterapijai, supratimas ir gebėjimas praktiškai naudotis grupinės sąveikos procese atsirandančiais mechanizmais, siekiant naudoti kiekvienam atskiram pacientui. PGT kurso pabaigoje studentas privalo suprasti perkėlimo ir kontraperkėlimo fenomenų pasireiškimus, psichologinių gynybų ir pasipriešinimo apraiškas grupės darbo metu, mokėti naudotis visomis psichodinaminės psichoterapijos intervencijų technikomis. PPG mokytojas aptaria klausytojo darbo įvertinimą mokytojų susirinkime nedalyvaujant jo asmeniniam terapeutui. PPG mokytojas atstovauja mokymo komiteto nuomonę ir rekomenduoja:

- mokyti toliau po kiekvieno kurso baigimo;
- leisti laikyti baigiamąjį egzaminą rašto darbo pagrindu ;
- mokyti papildomus metus tame pačiame lygyje ne daugiau kaip vieną kartą vienerius metus;
- netęsti mokymosi šioje programoje.

5.3.2.3. "Grupinės analizės" programos klausytojų darbą prižiūri ir vertina PPG mokytojas (supervisorius). Metų pabaigoje studento darbą įvertina mokymo komitetas ir rekomenduoja:

- rašyti baigiamąjį darbą;
- mokyti papildomus metus tame pačiame lygyje;
- netęsti mokymosi šioje programoje.

5.3.6. TARPUSAVIO PROFESINĖS PRIEŽIŪROS GRUPĖS.

5.3.6.1. Antrasis – ketvirtaisiais mokslo metais klausytojas privalo dalyvauti tarpusavio profesinės priežiūros (TPPG) grupėje, kurios tikslas - profesinės kvalifikacijos kėlimas bei savitarpio profesinis palaikymas. Grupėje klausytojas pristato ir aptaria savo darbą su pacientais bei studijuoja profesinę literatūrą.

5.3.6.2. Klausytojas yra atsakingas už įsijungimą į TPPG grupės darbą. TPPG nariais gali būti skirtingų programos lygių klausytojai ir baigę mokymosi programą asmenys.

5.3.6.3. TPPG grupės nario darbo valandos skaičiuojamos remiantis lankomumo lentele.

5.3.6.4. TPPG grupės sudėtis įregistruojama programos Mokymo komitete kiekvienų mokslo metų pradžioje.

5.3.6.5. TPPG grupėje gali dalyvauti nuo 3 iki 7 programos klausytojų (optimalu 5 žmonės).

5.3.6.6. TPPG susitikimai turi įvykti ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį. 1/3 darbo laiko turi būti skiriama profesinės literatūros pagal programą nagrinėjimui, 2/3 laiko – profesinio darbo su grupėmis pristatymui ir aptarimui. Iš viso intervizių grupė turi dirbti 30 akademinų valandų per metus.

5.3.6.7. TPPG darbo protokolai turi būti atsiųsti kurso koordinatoriui ir perduoti MK, likus 3 dienoms iki mokymo savaitgalių. Protokole registruojamas lankomumas, nagrinėjama literatūra ir pristatyto darbo su grupe aptarimas.

5.3.6.8. TPPG nariai privalo laikytis profesinės etikos principų, saugoti pacientų konfidencialumą.

5.4. ASMENINĖ PSICHOTERAPINĖ PATIRTIS :

Visą mokymosi laiką programos klausytojas dalyvauja:

5.4.1. Asmeninės patirties mažosiose grupėse, vedamose profesionalaus grupės analitiko. Dalyviai turi būti motyvuoti ir pasiryžę dirbti su asmeniniais sąmoningais ir nesąmoningais sunkumais. Kadangi grupės nariai yra profesionalai, kurie gali turėti žinių vienas apie kitą, yra ypatingai svarbu išlaikyti konfidencialumą.

5.4.2. Asmeninės patirties didžiosiose grupėse, vedamose profesionalaus grupės analitiko. Didžiosios grupės tikslas – darbas su fantazijomis apie patyrimus, mintis ir jausmus, susijusius su visu mokymo kursu, dalyviais ir vadovais.

5.4.3. Programos klausytojams rekomenduojama turėti tik vieną terapinį santykį vienu metu (pvz., dalyvauti tik grupinėje terapijoje programos rėmuose).

5.5. BAIGIAMASIS RAŠTO DARBAS (EGZAMINAS):

5.5.1. Baigęs ketvirtus mokslo metus klausytojas rašo iki 10 psl. apimties rašto darbą (Žr. priedą Nr. 4.)

5.5.2. Baigęs „Grupinės analizės“ programos kursas, klausytojas rašo ir gina diplominį darbą (jo reikalavimai pateikti priede Nr. 5)

6.1. "PSICHODINAMINĖS GRUPIŲ PSICHOTERAPIJOS" PROGRAMOS BAIGIAMOJO RAŠTO DARBO VERTINIMO IR GYNIMO TVARKA.

6.1.1. Klausytojas pateikia baigiamąjį rašto darbą Mokymo komitetui (MK) ne vėliau, kaip iki ketvirto mokslo metų savaitgalio pradžios.

6.1.2. MK paskirtas recenzentas vertina darbą ir:

- priima ginti,
- gražina darbą taisyti

6.1.3. Recenzentas pateikia klausytojui, supervizoriui ir MK recenziją el. paštu/paštu, nurodydamas, kad:

- darbas priimtas;
- gražina klausytojui taisyti, pateikdamas pastabas.

Recenzentas pateikia recenziją likus ne mažiau kaip mėnesiui iki paskutinio mokslo metų savaitgalio pradžios.

6.1.4. Pataisytą darbą klausytojas turi pateikti recenzentui ir MK ne vėliau kaip likus dviem savaitėms iki paskutinio mokslo metų savaitgalio pradžios.

6.2. Recenzentas įvertina pakartotinai pateiktą darbą ir pateikia recenziją klausytojui, supervizoriui ir MK iki paskutiniojo mokslo metų savaitgalio pradžios. Darbo įvertinimas gali būti:

- teigiamas (priimamas ginti)
- neigiamas (nepriimamas ginti)

6.3. Baigiamasis rašto darbas ginamas klausytojo profesinės priežiūros (supervizijų) grupėje paskutiniojo mokslo metų savaitgalio metu.

6.4. Gynime dalyvauja visi supervizijų grupės nariai, recenzentas, supervizorius ir komisijos pirmininkas arba jį atstovauti įgaliotas asmuo. Baigiamasis darbas vertinamas pažymiu. Jei darbas įvertinamas neigiamai (4 ar mažiau balų), klausytojas gauna pažymą apie išklaustas kurso valandas.

6.5. Nei rašto darbo vertinime, nei gynime nedalyvauja klausytojo mažosios grupės terapeutas.

6.6. Klausytojui nustatytu laiku nepristačius rašto darbo, MK nustato gynimo datą savo atskiru sprendimu.

6.7. Klausytojui sėkmingai išlaikius egzaminą, jam išduodamas VU MF neformaliųjų studijų (įvadinio) kurso "Psichodinaminė grupių psichoterapija" baigimo pažymėjimas.

6.8. Jei klausytojas neišlaikė egzamino, jis turi teisę perlaikyti egzaminą iš naujo. Jei antras bandymas nesėkmingas, klausytojas neišlaiko baigiamąjo egzamino. Tuo atveju klausytojas gauna pažymą apie išklaustas valandas.

6.9. Ginčytiniems klausimams iškilus, klausytojas, recenzentas bei supervizorius gali kreiptis į MK.

7. STUDIJŲ NUTRAUKIMAS IR ATNAUJINIMAS vykdomas remiantis VU Studijų nuostatais (<http://www.vu.lt/lt/studijos/studiju-procesas/studijas-reglamentuojantys-dokumentai/45-studijos/studijos/2557>)

8. Skundų nagrinėjimo tvarka.

8.1. Skundai nagrinėjami remiantis VU Studijų nuostatais, VU Akademinės etikos kodeksu (<http://www.vu.lt/lt/studijos/studiju-procesas/studijas-reglamentuojantys-dokumentai/45-studijos/studijos/2564>), atsižvelgiant į LGAD Etikos kodeksą ir mokymo programos reglamentą.

8.2. Raštiškas skundas dėl etikos ir/ar mokymo programos reglamento pažeidimo pateikiamas MK. MK turi išnagrinėti skundą ir parašyti atsakymą per 1 mėnesį nuo skundo gavimo dienos.

8.3. Jei skundo dėl etikos pažeidimo nagrinėjimo rezultatai netenkina klausytojo, jis turi teisę teikti skundą pakartotinai LGAD etikos komisijai. Etikos komisija, vadovaudamasi savo reglamentu, išnagrinėja pateiktą medžiagą ir parašo atsakymą per 1 mėnesį nuo pakartotinio skundo gavimo.

8.4. Jei šis sprendimas netenkina, arba skundas susijęs su kitokiomis problemomis, galima pateikti skundą Medicinos fakulteto arba VU Ginčų nagrinėjimo komisijai (nuostatai - <http://www.vu.lt/lt/studijos/studiju-procesas/studijas-reglamentuojantys-dokumentai/45-studijos/studijos/2566>), arba VU Akademinės etikos komisijai (nuostatai - <http://www.vu.lt/lt/studijos/studiju-procesas/studijas-reglamentuojantys-dokumentai/45-studijos/studijos/2565>).

8.5. Jei besiskundžiantysis nepatenkintas, skundas nagrinėjamas LR įstatymų numatyta tvarka.

9. Programos Mokymo komiteto (MK) atsakomybė.

9.1. MK įsipareigoja:

9.1.1. Suteikti visą informaciją apie mokymosi filosofiją, tikslus ir tvarką: stojamuosius reikalavimus, dėstytojų kvalifikaciją, klausytojų pažangos vertinimo kriterijus, rezultatus ir baigimo dokumentus;

9.1.2. Paruošti ir suderinti šią neformaliojo mokymo programą su VU nuostatais, teikti ją tvirtinti VU MF Tarybai;

9.1.3. Administruoti ir koordinuoti programos vykdymą;

9.1.4. Rūpintis programos reklama;

9.1.5. Organizuoti klausytojų atranką ir priėmimą;

9.1.6. Sudaryti ir atnaujinti mokytojų sąrašą;

9.1.7. Spręsti mokymo procese kylančias problemas, formuluoti MK posėdžių darbotvarkę ir priimti galutinius sprendimus;

9.1.8. Ruošti mokymo medžiagą ir aprūpinti klausytojus būtina literatūra.

10.2. Programos mokytojai įsipareigoja:

10.2.1 Rūpintis savo tęstiniu profesiniu mokymusi;

10.2.2. Laikytis studijų reglamento;

10.2.3. Dėstyti arba vesti kitus užsiėmimus (teorinius, techninius seminarus, terapines grupes, praktinius užsiėmimus);

10.2.4. Dalyvauti klausytojų atrankoje;

10.2.5. Periodiškai vertinti klausytojų rašto darbus, rašyti recenzijas, dalyvauti baigiamuosiuose egzaminuose.

10.2.6. Dalyvauti klausytojo rašto darbo svarstyme ir vertinimo aptarime;

10.2.7. Periodiškai ruošti programos mokymo medžiagą raštu pagal autorines sutartis;

10.2.8. Propaguoti PGT programą;

10.2.9. Reguliariai dalyvauti programos mokytojų profesinės priežiūros grupėse.

11. Programos vykdytojų etinė atsakomybė:

11.1. Visi mokytojai ir programos vykdytojai įsipareigoja saugoti klausytojų bei jų mokymo procese pristatytų pacientų asmeninę informaciją ir laikytis konfidencialumo.

11.2. Visi mokytojai ir programos vykdytojai įsipareigoja gerbti studentus nepriklausomai nuo jų lyties, rasės, kultūros, socioekonominės klasės, religijos ir seksualinės orientacijos ir nediskriminuoti jų pagal šiuos požymius.

11.3. Visi mokytojai ir programos vykdytojai įsipareigoja neišnaudoti savo klausytojų emociškai, seksualiai, finansiškai ir kitais būdais, bei pranešti MK apie jiems žinomus tokio išnaudojimo atvejus programos rėmuose.

11.4. Visi LGAD nariai (mokytojai ir programos vykdytojai) įsipareigoja laikytis VU Studijų nuostatų, VU Akademinės etikos kodekso, LGAD etikos kodekso.

12. Visi kiti šiame Reglamente neapibrėžti klausimai svarstomi Mokymo komitete.